

ORIGINAL RESEARCH PAPER

Designing the Persian Teaching Curriculum based on the Storytelling Approach in Elementary Schools

T.Tajari*¹, S.Pakzad²

¹ Department of Educational Sciences, Farhangian University, Tehran, Iran.

² Bachelor of Educational Sciences student, Farhangian University, Gorgan, Iran

ABSTRACT

Keywords:

. curriculum,
. culture,
. learning Persian,
. primary school,
. storytelling.

1 .Corresponding author
tayebeh59@cfu.ac.ir

Background and Objectives: The main goal of this research was to analyze the elements of the Persian education curriculum based on the storytelling approach in the elementary school. **Methods:** This research was conducted as a qualitative research based on the data theory of the foundation. The statistical population includes all faculty members and teachers specializing in storytelling and ancient Persian literature who teach at Farhangian University of Golestan province, whose selection method was purposeful, snowball type.. A total of 21 people were interviewed. The data were analyzed through semi-structured interviews during three stages in open, central and selective coding. **Findings:** The research results were formed in the form of a paradigm model and a conceptual model. Objectives, Persian lesson content, teaching-learning methods, teacher's role, evaluation, specialized resources for Persian education with a storytelling approach, space, communication skills , Persian conceptual learning and educational results (The formation of students' identity in the process of storytelling, growth language skills, providing an active and creative learning experience along with academic progress, strengthening auditory and visual memory, strengthening speaking, increasing the general level of Persian learning and academic progress). **Conclusion:** At the end, the findings and results obtained were analyzed and based on them, guidelines were presented for the implementation of the Persian education curriculum based on the storytelling approach in the elementary school.

ISSN (Online):

DOI: 10.48310/reek.2024.16502.1316

Received: 2024/06/15

Reviewed: 2024/06/29

Accepted: 2024/06/22

PP: 78-95

Citation (APA): Tajari,T,Pakzad,S, (2024). Designing the Persian Teaching Curriculum based on the Storytelling Approach in Elementary Schools,*The . journal of research in elementary education*, 6(11), 78-95

<https://doi.org/10.48310/reek.2024.16502.1316>

طراحی برنامه درسی آموزش فارسی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی در دوره ابتدایی

مقاله پژوهشی

طیبه تجری*^۱، شادمهر پاکزاد^۲

۱. گروه آموزش علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران.

۲. دانشجو کارشناسی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، گرگان، ایران

چکیده

پیشینه و اهداف: هدف اصلی این پژوهش، واکاوی عناصر برنامه درسی آموزش فارسی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی در دوره ابتدایی بود. روش‌ها این پژوهش از نوع پژوهش‌های کیفی و مبتنی بر نظریه داده‌بنیاد بود. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه اعضای هیئت‌علمی و معلمان متخصص در زمینه قصه‌گویی و ادبیات کهن فارسی است که در دانشگاه فرهنگیان استان گلستان تدریس می‌کنند. شیوه انتخاب آن‌ها هدفمند، از نوع گلوله برفی بوده است. در مجموع با ۲۱ نفر مصاحبه شد. داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند در طی سه مرحله به شیوه کدگذاری باز، محوری و انتخابی تحلیل شد. **یافته‌ها:** نتایج تحقیق در قالب مدل پارادایمی و مدل مفهومی بدین‌صورت شکل گرفت: اهداف، محتوای درس فارسی، روش‌های یاددهی-یادگیری، نقش معلم، ارزشیابی، منابع تخصصی آموزش فارسی با رویکرد قصه‌گویی، فضا، مهارت‌های ارتباطی، یادگیری مفهومی فارسی و نتایج تربیتی (شکل‌گیری هویت دانش‌آموزان در فرایند قصه‌گویی، رشد مهارت‌های زبانی، فراهم آوردن تجربه یادگیری فعال و خلاق همراه با پیشرفت تحصیلی، تقویت حافظه شنیداری و دیداری، تقویت سخنوری، افزایش سطح عمومی یادگیری درس فارسی و پیشرفت تحصیلی). **نتیجه‌گیری:** در پایان یافته‌ها و نتایج به‌دست‌آمده مورد بررسی قرار گرفت و بر مبنای آن‌ها، رهنمودهایی برای عملی‌شدن برنامه درسی آموزش فارسی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی در دوره ابتدایی ارائه شد.

DOI:

10.48310/reck.2024.16502.1316

واژه‌های کلیدی:

آموزش فارسی؛

برنامه درسی؛

دوره ابتدایی؛

فرهنگ؛

قصه‌گویی.

۱. نویسنده مسئول

tayebeh59@cfu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۳/۲۶

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۴/۰۹

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۰۲

شماره صفحات: ۷۸-۹۵

مقدمه

دوره ابتدایی^۱ را به عنوان پنجره فرصت در آموزش و پرورش نام می‌برند؛ به گونه‌ای که اگر این فرصت از دست برود، امکان جایگزینی آن تقریباً وجود ندارد (ادیب‌منش، صدر، ۱۴۰۰). مدارس از طریق محتوای کتاب‌های درسی، این مهارت‌ها را به دانش‌آموزان منتقل می‌کنند (ملکی، ۱۳۸۸). تمامی کتب درسی در برنامه‌های درسی حائز اهمیت هستند؛ اما در این میان، کتاب‌های فارسی^۲ به عنوان یکی از مهم‌ترین کتب دوره ابتدایی، در ارتقا و تقویت مهارت‌های زبانی، از جایگاه ویژه‌ای برخوردارند؛ زیرا این کتاب‌ها، منبع زبان، اندیشه، و باورهای دانش‌آموزان در دوران بزرگسالی به شمار می‌روند و این محتوا به‌طور مستقیم با هویت دانش‌آموزان مرتبط می‌شود، و لازم است در قالب اهداف برنامه درسی^۳ باشد (زارعی و دیگران، ۱۴۰۰). یکی از ویژگی‌های اصلی برنامه درسی مطلوب، توجه به همه عناصر برنامه درسی، ابهام نداشتن، وجود توازن و انعطاف‌پذیری در عناصر برنامه درسی و تناسب آن با ویژگی‌های مخاطب یا دانش‌آموزان است. با اینکه درباره عناصر برنامه درسی، میان صاحب‌نظران، توافق کاملی وجود ندارد، اما آن‌ها علاوه بر هدف و محتوا، بر روش‌های تدریس و ارزشیابی تأکید می‌کنند (Enright et al, 2022). برای آموزش کودکان خصوصاً در دوره ابتدایی که اولین گام‌های آموزش رسمی شکل می‌گیرد و نقطه شروعی برای یادگیری مادام‌العمر در آموزش برای پایداری محسوب می‌شود، چارچوب برنامه درسی باید چنان در نظر گرفته شود که ابزاری انعطاف‌پذیر و غیرتجویزی باشد و از طریق ترکیبی از دانش، مهارت، ارزش و نگرش از یک مدل توسعه شایستگی پیروی کند (Osman et al, 2017). در برنامه درسی موادی که معلمان برای تدریس انتخاب می‌کنند باید نخست علاقه دانش‌آموزان را برانگیزد (Liang et al, 2020) و این انگیزه ارتباط مثبتی با پشتکار پیدا کند که می‌تواند به‌طور چشمگیری عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان و خلاقیت آن‌ها را بالا ببرد (Wang et al, 2021).

قصه‌گویی^۴ از بنیادی‌ترین روش‌های انتقال مفاهیم به دنیای مخاطبان، به‌ویژه دانش‌آموزان، به شمار می‌آید. قصه‌گویی بخشی جدایی‌ناپذیر از زندگی کودکان و یکی از روش‌های اصلی برای برقراری ارتباط بین کودکان و دنیای آن‌هاست. قصه‌گویی یکی از روش‌هایی است که به کودکان در یادگیری مهارت‌های تفکر انتقادی و تصمیم‌گیری کمک می‌کند، قصه‌گویی به کودکان کمک می‌کند تا خود را در موقعیتی مشابه قهرمان اصلی داستان قرار دهند؛ راه‌های مختلفی را امتحان کنند و در نهایت بهترین روش ممکن را انتخاب و اجرا کنند. شفیعیان و دیگران (۱۳۹۶) و بهمنی (۱۴۰۱) در پژوهشی تأثیر روش تدریس قصه‌گویی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دوره ابتدایی را بررسی کردند. نتایج تحقیق ایشان نشان داد، بین دانش‌آموزانی که با روش مبتنی بر روش تدریس قصه‌گویی آموزش دیده‌اند با دانش‌آموزانی که این آموزش را ندیده‌اند در میزان پیشرفت تحصیلی تفاوت معناداری وجود دارد. (میرشکاری، میرشکاری، ۱۴۰۰) تأثیر روش قصه‌گویی بر پیشرفت تحصیلی درس ریاضی دانش‌آموزان پسر پایه چهارم ابتدایی را بررسی کردند و نتایج نشان داد که اثربخشی روش قصه‌گویی بیشتر از روش سنتی بوده است. تأثیر روش تدریس قصه‌گویی در دستیابی دانش‌آموزان به اهداف شناختی با تأثیر روش تدریس سنتی یکسان بوده ولی روش تدریس قصه‌گویی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در بعد مهارتی تأثیر بیشتری دارد. یلمه (۱۴۰۰) تأثیر آموزش به روش قصه‌گویی بر پیشرفت تحصیلی و انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان در درس فارسی را بررسی کرد؛ نتایج پژوهش نشان داد که آموزش به روش قصه‌گویی تأثیر مثبت و معناداری بر پیشرفت تحصیلی و انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان در درس فارسی دارد. (Aina & Omojemite, 2022) تأثیر قصه‌گویی و بازی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دبستانی در سراسر برنامه درسی مدرسه در ایالت اکیتی^۵ را بررسی کرد که یافته‌های پژوهش نشان داد بین میانگین نمرات پیش‌آزمون و پس‌آزمون عملکرد دانش‌آموزان در علوم پایه و علوم اجتماعی تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین مشخص شد که بین میانگین نمرات پس‌آزمون دانش‌آموزان در معرض قصه‌گویی و بازی تفاوت معناداری وجود دارد (کریمی و دیگران، ۱۴۰۳). در پژوهشی، الگوی آموزشی برنامه درسی مبتنی بر روش قصه‌گویی برای دانش‌آموزان دوره اول ابتدایی را بررسی شد و دریافتند که می‌توان برای دروس دوره اول ابتدایی، برنامه درسی مبتنی بر قصه‌گویی طراحی کرد (Thaqa Al-Islami, 2012).

¹ Primary school

² Teaching Persian books

³ Curriculum

⁴ Storytelling

⁵ Ekiti State

همچنین در پژوهشی نتیجه گرفته شد که آموزش مفاهیم علوم تجربی به روش قصه‌گویی موجب بهبود یادگیری دانش‌آموزان می‌شود و آموزش‌های داده‌شده به کودکان در قالب قصه‌گویی می‌تواند در یادگیری دانش‌آموزان موثر باشد. این تحقیق نشان می‌دهد که قصه‌گویی و بازی تأثیرات مثبتی بر عملکرد دانش‌آموزان ابتدایی در سراسر برنامه درسی مدرسه داشته است.

کانون پرورش فکری کودکان^۱ و نوجوانان با ایجاد برنامه‌های فرهنگی مختلف از قبیل کتاب و کتاب‌خوانی، بحث آزاد، بحث کتاب‌های خاص این گروه سنی، نمایش خلاق، شعرخوانی، معرفی شخصیت‌های برجسته فرهنگی، نشریه دیواری، قصه‌گویی و ... در رشد و شکوفایی نوجوانان این مرزوبوم نقش شایسته و درخور تحسینی دارد که سوابق چهل‌ساله این دستگاه چه در عرصه‌های بین‌المللی و چه در عرصه‌های داخلی، گویای این ادعاست. بی‌تردید توسعه سرمایه‌های انسانی در گرو بررسی، طراحی، برنامه‌ریزی، و اجرای برنامه‌های اجتماعی است که منجر به توانمندسازی منابع انسانی برای پذیرش نقش‌های سازمانی و ایفای مؤثر و کارآمد آن می‌شود. لذا از آنجا که کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان از مهم‌ترین و معتبرترین تولیدکنندگان و ناشران کتاب‌های این دو گروه سنی در ایران و همچنین تهیه‌کننده مهم فیلم‌ها و سایر فرآورده‌های فرهنگی برای کودکان و نوجوانان است، لازم است که الگویی برای مسئولیت اجتماعی در آن طراحی شود چراکه پاسخگویی و انعطاف‌پذیری کارکنان، جهت ارائه خدمات مطلوب‌تر و باکیفیت بالاتر به کودکان و نوجوانان جهت تداوم و ادامه حیات برای سازمان ضروری و دارای اهمیتی مضاعف است (نوه‌ابراهیم و دیگران، ۱۳۹۶).

یکی از مهم‌ترین اثرات قصه‌گویی را می‌توان در توسعه و ترویج فرهنگ ایرانی-اسلامی^۲ در خانواده مشاهده کرد. خانواده یکی از موضوعات مهم در فرایند سیاست‌گذاری اجتماعی و فرهنگی است، درعین حال یک حوزه راهبردی در نظام گفت‌وگومانی جمهوری اسلامی است که به‌خاطر فرابخشی بودن و تأثیرپذیری آن از مسائل مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، مطالعه آن حائز اهمیت است (ارحامی، ۱۴۰۱). از طرفی نقش خانواده‌ها در پیشرفت و تأمین سلامت جامعه در تمامی ابعاد آن انکارناپذیر است. اگر خانواده‌های استوار و سالم، اساس یک جامعه را تشکیل دهند آن جامعه به سمت کامیابی و موفقیت حرکت می‌کند و چنانچه بنیان‌های خانواده متزلزل باشد، بدون شک اثر منفی خود را بر جامعه خواهد گذاشت. جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان نظامی برآمده از احکام اسلامی، حمایت از خانواده و ارکان آن را به‌صورت ویژه موردتوجه خود قرار داده است. موسی‌زاده و دیگران (۱۳۹۹) و تام کینز و ویلارول^۳ و (۲۰۲۲) معتقدند ابتدایی‌ترین رابطه‌ای که به دنیای ارتباطات کودک شکل می‌دهد، رابطه والد و کودک است و این یک رابطه حیاتی و اساسی است که احساس صمیمیت، امنیت، و عشق به‌طور مستقیم در این رابطه ریشه دارد (نصرتی، نعمت‌طاوسی، ۱۳۹۹). خانواده خاستگاه و مرکز شکل‌گیری عمیق ارزش‌های پایه‌ای برای هر فرد است، چنان‌که قانون‌گذار هم در موارد مختلف قانون مدنی به این کارکرد فرهنگی و تربیتی و مذهبی اشاره می‌کند، از این‌رو مبانی جامعه مردم‌سالار، خصوصاً در جوامع روبه‌پیشرفت از خانواده آغاز می‌شود و بر عهده خانواده است (جلالی، مهدوی زاهد، ۱۳۹۶).

آنچه از مفهوم فرهنگ، مدنظر است، تعریف خاص آن است که شامل بخش نرم‌افزاری یک تمدن می‌شود که انسان به‌صورت آگاهانه یا ناآگاهانه کسب می‌کند (حسینی هراندی، نجفی، ۱۴۰۱). فرهنگ ایران بسیار غنی، متمدن و میراث فرهنگی تاریخی ایران، در جهان بی‌مانند است. مردم ایران نیز از آیین فرهنگ خود با آگاهی یاد می‌کنند. فرهنگ اسلامی عبارت است از مجموعه‌ای از نگرش‌ها، آداب و رسوم‌ها، ارزش‌ها، الگوها و راه‌های عملی که از قرآن کریم و سنت معصومین (ع) دریافت شده و در اجرای آن نباید هیچ قصوری به‌صورت عمدی انجام شود. اسلام با تعریف صریح اینکه چه چیزی درست و منصفانه است، اولویت‌های یک جامعه چیست و حتی نقش‌ها و مسئولیت‌های یک حرفه چیست، تأثیر متفاوت و بیشتری بر هنجارها و اعمال شاغل در حرفه می‌گذارد (خدا رحمی و همکاران^۴، ۲۰۲۱؛ گالگو^۵، ۲۰۲۰).

¹ Children's intellectual development center

² Iranian-Islamic culture

³ .Tompkins and Villaruel

⁴ .Khodakarami and et al.

⁵ . Gallego

الوارز و همکاران^۱؛ عالمی و همکاران^۲؛ سو^۳؛ سو^۳؛ کورنی و امرسان^۴؛ ۲۰۰۴؛ ایناکون^۵؛ ۱۹۹۸). اسلام به عنوان یک مکتب انسان‌ساز، بیشترین توجه را به تعالی خانواده دارد، خانواده را کانون تربیت و رحمت می‌شمرد و هدف از تشکیل خانواده را تأمین نیازهای مادی، عاطفی و معنوی انسان از جمله دستیابی به سکون و آرامش برمی‌شمارد (حسن‌زاده، ۱۳۹۴).

قصه‌گویی به عنوان یک روش تربیتی، همواره به وسیله بزرگترین آموزگاران جهان به کار گرفته شده است. این روش از روش‌های موثر برای انتقال غیرمستقیم مفاهیم به دانش‌آموزان به شمار می‌رود. مطالعات نشان می‌دهد که در آموزش و پرورش ایران، اغلب برنامه‌های مبتنی بر نوآوری به دلیل اشاعه و اجرای نادرست با شکست مواجه شده‌اند و یا به نتیجه دلخواه نرسیده‌اند (تورانی و دیگران، ۱۳۹۱؛ بیطرفان و دیگران، ۱۳۹۹). گنجاندن قصه‌گویی در برنامه درسی کودکان و نوجوانان از آن جهت اهمیت بیشتری پیدا می‌کند که ادبیات ما مملو از داستان‌هایی شیرین، پندآموز و کهن‌الگوهایی است که می‌تواند علاوه بر ایجاد جذابیت، بخشی از هویت ملی و دینی ما را به کودکان و نوجوانان به عنوان گروه سنی پایه، منتقل کند و شرایطی را فراهم سازد که وقتی افراد جامعه، دوره کودکی را پشت سر می‌گذارند با جلوه‌های مهم فرهنگ ملی بیگانه نباشند. از آنجایی که روش‌های تدریس در فرآیند یادگیری و رشد خلاقیت کودکان دوره ابتدایی تأثیر بسزایی دارند و رویکرد قصه‌گویی یکی از روش‌هایی است که باعث افزایش اعتماد به نفس، مهارت‌های زندگی و رشد فعالیت‌های اجتماعی کودکان خصوصاً در این دوره تحصیلی می‌شود، بنابراین لازم است برنامه‌ریزان آموزشی و معلمان گرامی نسبت به این شیوه تدریس، در جهت ارتقای رشد اخلاقی و رفتارهای اجتماعی دانش‌آموزان و توسعه و ترویج فرهنگ ایرانی-اسلامی در خانواده استفاده کنند. با توجه به شرایط و امکانات موجود، قصه‌گویی تنها روشی است که بدون نیاز به ابزار و در هر مکان و ترتیب چیدمانی قابل اجرا است و تنها مهارت قصه‌گوست که منجر به رشد و خلاقیت فراگیران در اکثر زمینه‌ها می‌شود. با توجه به توضیحات داده‌شده و اهمیت و ضرورت رویکرد قصه‌گویی، این سوال مطرح می‌شود که چه برنامه درسی آموزش فارسی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی برای دانش‌آموزان دوره ابتدایی می‌توان طراحی کرد؟

روش

پژوهش حاضر بر اساس نظریه داده‌بنیاد انجام شد؛ این روش یکی از روش‌های مطرح در پژوهش‌های کیفی است که بر نوعی استقرا استوار است و به وسیله داده‌های منتج از پژوهش، نظریه تولید می‌کند. در این روش جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها و نظریه احتمالی نهایی، با یکدیگر ارتباط نزدیکی دارند و محقق به جای پیش‌فرض گرفتن یک نظریه، با ورود به حوزه مورد مطالعه، به داده‌ها اجازه می‌دهد تا نظریه را پدید آورند. در نظریه داده‌بنیاد، پژوهشگر باید مواردی را انتخاب کند که به او در ساخت نظریه کمک کنند (کرسول^۶، ۲۰۱۴). ملاک انتخاب مشارکت‌کنندگان در این روش، متأثر از طرح و هدف پژوهش است. از آنجاکه هدف پژوهش کاوش و کشف عناصر اصلی برنامه درسی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی است، هدف پژوهشگر انتخاب افرادی بود که با توجه به هدف پژوهش سرشار از داده بودند. از این نظر شیوه انتخاب آن‌ها هدفمند از نوع گلوله برفی بود تا بتوان از طریق افراد انتخاب‌شده، درک عمیقی از موضوع مورد مطالعه، برای ساخت نظریه به دست آورد و این کار تا جایی ادامه یافت که طبقه‌بندی مربوط به داده‌های اشباع و نظریه مورد نظر با تمام جزئیات و با دقت تشریح شد. بر این اساس مشارکت‌کنندگان در مصاحبه شامل کلیه اعضای هیئت‌علمی و معلمان متخصص در زمینه قصه‌گویی و ادبیات کهن فارسی بود که در دانشگاه فرهنگیان استان گلستان تدریس می‌کردند. مصاحبه فردی تا زمان اشباع داده‌ها (مصاحبه با ۲۱ نفر) ادامه یافت. زمان هر مصاحبه بین ۳۰ تا ۴۰ دقیقه به طول انجامید. فرایند تحلیل داده‌های حاصل از متن مصاحبه‌ها، هم‌زمان با جمع‌آوری داده‌ها با توجه به

¹ Alvarez et al

² Alalmi et al

³ Su

⁴ Conroy & Emerson

⁵ Iannaccone

⁶ Creswell

شرایط مطالعه و امکانات در دسترس، به صورت دستی با کمک فیش‌ها و یادداشت‌برداری طی سه مرحله کدگذاری باز^۱، محوری^۲، انتخابی^۳ انجام شد. در کدگذاری باز، مصاحبه‌های ضبط‌شده پس از پیاده‌سازی، با استفاده از روش تحلیل محتوا به صورت سطر به سطر بررسی، مفهوم‌پردازی و سپس بر اساس ارتباط مفهومی، مفاهیم و مقولات مشخص شدند. در کدگذاری محوری، رابطه موجود میان طبقه‌ها، مقوله تعیین محتوا بر اساس ویژگی‌های مرتبط با سایر مقولات، محور بودن در پژوهش، تکرار در داده‌ها و انتزاعی بودن به عنوان مقوله محوری پژوهش حاضر، انتخاب و مطالعه شد و سایر مفاهیم نیز در قالب شرایط علی، مقوله محوری، راهبردها، زمینه، شرایط مداخله‌گر و پیامدها، طبقه‌بندی و به صورت نظری در قالب مدل پارادایمی به هم مرتبط شدند. در کدگذاری انتخابی (مرحله نظریه‌پردازی)، با توجه به مفاهیم و کدهای شناسایی‌شده، گزینش نهایی انجام شد و پژوهشگر در پی خالص کردن تحلیل‌های خود به منظور پدیداری مقوله اصلی به روش بازبینی برآمد. جهت اعتباریابی داده‌ها، از دو روش بازبینی به وسیله مشارکت‌کنندگان و مرور به وسیله خبرگان غیرشرکت‌کننده در پژوهش استفاده و پس از دریافت نظرات اصلاحی ویرایش لازم انجام و مدل نهایی ارائه شد.

یافته‌ها

در پاسخ به سؤال‌های پژوهش، داده‌های کیفی گردآوری‌شده از فرایند اجرای مصاحبه‌های نیمه‌ساختارمند با افراد نمونه پژوهش به شیوه کدگذاری باز، تجزیه و تحلیل شد. اجرای فرایند کدگذاری باز روی داده‌های کیفی گردآوری‌شده، ابتدا به استخراج تعداد زیادی ویژگی و مفهوم منجر شد که با بررسی‌های مجدد و بازنگری‌های انجام‌شده و بر اساس مشابهت‌ها و اشتراکات مفهومی، این مفاهیم و ویژگی‌ها، تقلیل یافته و دسته‌بندی شدند. پس از واکاوی و استخراج، داده‌های مرتبط با عناصر برنامه درسی آموزش فارسی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی، در قالب مفاهیم درون جدول قرار داده شد. همچنین از مطالب، مفاهیم جزئی بیرون کشیده شد و کدگذاری، و در قدم بعدی این کدها بر اساس پدیده‌های کشف‌شده در داده‌ها دسته‌بندی شدند. مفاهیم مشترک در یک دسته قرار گرفتند و به هر دسته یک برچسب زده شد. کدها به شکل بارزی نمایان‌گر محتوای مقوله‌ها بودند. مقوله‌های به دست آمده از کدگذاری، پالایش و تفکیک و مقوله‌های اصلی شناسایی شد. در ادامه، این ویژگی‌ها و مفاهیم استخراج‌شده به ۱۸ مقوله فرعی تبدیل و نهایتاً از این مقوله‌های فرعی ۸ مقوله اصلی ایجاد شد. یافته‌های به دست آمده از فرایند اجرای کدگذاری در جدول (۱) آمده است. بعد از فرایند کدگذاری باز، یافته‌های پژوهش در قالب ابعاد الگوی کدگذاری محوری (شکل ۱) شامل شرایط علی: به عنوان عامل اصلی به وجود آورنده پدیده مطالعه شده؛ مقوله محوری: به عنوان اتفاق اصلی که یک سلسله کنش‌های متقابل برای اداره کردن آن وجود دارد و به آن مربوط می‌شود؛ راهبردها: به عنوان کنش‌های خاصی که از پدیده محوری منتج می‌شوند و روش‌هایی برای مواجهه با پدیده مورد مطالعه ارائه می‌کند؛ زمینه: به عنوان یک سری خصوصیات ویژه که در آن کنش متقابل برای کنترل اداره و پاسخ به پدیده انجام می‌شود؛ شرایط مداخله‌گر: به عنوان شرایط زمینه‌ای عمومی که بر راهبردها تأثیر می‌گذارند؛ و پیامدها: به عنوان خروجی حاصل از استخدام راهبردها ارائه شد. (Creswell, 2014) با توجه به مقوله‌های اصلی و فرعی مربوط به هر قسمت، چگونگی طراحی برنامه درسی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی منعکس شده است که این فرایند همراه با جدول (۱) با عنوان کدگذاری محوری ارائه شده است.

¹ Open Coding

² Axial Coding

³ Selective Coding

جدول ۱. یافته‌های مستخرج از فرایند کدگذاری باز و محوری

مقوله اصلی	مقوله‌های فرعی	کدگذاری محوری
۱. اهداف	۱-۱. اهداف کلی: زبان‌آموزی در چهار مهارت زبانی و یادگیری ملموس و تجسمی با آموزش متناسب با دنیای کودکان؛ ۱-۲. اهداف جزئی: آشنایی با تاریخ و تمدن ایران بزرگ و تقویت روحیه ملی‌گرایی، در هم آمیختن شعر و قصه با روحیه ملی‌گرایی، آشنایی با زبان و ادبیات ملی، شناخت شخصیت‌های ملی و مذهبی، تعامل و درگیری با واقعیت ملموس و امور روزمره فرهنگ ایرانی، آشنایی با چگونگی ارتباط اجتماعی در خانواده، رشد روحی-معنوی، انتقال مفاهیم آموزه‌های دینی، پرورش خلاقیت و نوآوری، تکامل ذوق هنری بر اساس ساحت ششم سند تحول بنیادین، رشد و پرورش نیروی تخیل، درک عمیق مفاهیم آموزشی فارسی در حد تسلط، رشد شناخت، تقویت قوه ابتکار و ابداع، شکوفایی شوق و انگیزه مطالعه، بهبود سوادآموزی و تحصیل، بهبود مهارت‌های اجتماعی و توسعه هوش هیجانی، برطرف کردن نیازهای عاطفی، افزایش علاقه دانش‌آموزان نسبت به درس فارسی، تقویت مهارت دست‌ورزی، پرورش هوش چندگانه، فلسفه‌ورزی، افزایش توانایی‌های شنوایی و کلامی، انتقال فضیلت‌های اخلاقی و معنوی، شناسایی ظرفیت بالقوه، آموزش فارسی با تأکید بر قصه‌گویی و توجه به روحیه دانش‌آموزان، احترام به خانواده، تعهد به ارزش‌ها و قوانین جامعه، افزایش توانایی و تربیت هنری، انتقال تجارب زندگی به دانش‌آموزان، آشنایی با صفات بد و خوب، آشنایی با حوزه‌های مختلف معرفت بشری، حفظ انگیزه حضور دانش‌آموزان در محیط یادگیری با ایجاد محیط شاد و مفرح در کلاس با رویکرد قصه‌گویی، رشد اجتماعی دانش‌آموزان، افزایش قدرت بسط در دانش‌آموزان.	شرایط علی
۲. محتوای درس فارسی	۲-۱. انتخاب محتوا: واحدهای یادگیری که منطبق بر متون روایی قصه‌گویی باشند، هر متنی که بتوان در ساختار شخص محور ارائه کرد (انسان‌ها، جانوران، موجودات خیالی و اشیایی از قبیل ماشین، قطار، گلدان، گل و ... که دارای شخصیت، باور، فکر، احساس و رفتار هستند)، مانند مباحث خانواده، هویت ملی، فرهنگ ایرانی-اسلامی، مسائل مرتبط با جامعه امروزی، مسائل علمی، آموزه‌های دینی و اخلاقی، معرفی مشاغل و حرفه‌ها به‌منظور تأکید بر تلاش برای خانه و خانواده، مسائل قومی و قبیله‌ای، روان‌خوانی و حکایات کتاب فارسی که دانش‌آموز را با پند و اندرز آشنا می‌کند و تأکید بر فراگرفتن آن و عمل کردن در زندگی دارد.	مقوله محوری
۳. روش‌های یاددهی-یادگیری	۳-۱. انتخاب روش‌های تدریس: روش بدیعه‌پردازی، سخنرانی، تعاملی و ایفای نقش، نمایش خلاق، روایت محوری.	۳. روش‌های یاددهی-یادگیری
۴. نقش معلم نسبت به دانش‌آموزان	۴-۱. ویژگی‌های معلم: تخصص محتوایی در درس فارسی، علاقه به قصه‌گویی، از مهارت‌های زبانی کافی برای قصه‌گویی برخوردار باشد، اصول قصه‌گویی را بشناسد، در قصه و قصه‌گویی خلاق باشد، قصه و انواع آن را بشناسد، بیان شیوا، تسلط کامل بر کلمات، مهارت‌های کلامی و سخنوری، زبان بدن، چهره قابل انعطاف برای رساندن مفهوم شادی، غم، عصبانیت و... حافظه قوی، مهربان و دلسوز، مدیریت ماهر و جامع کلاس درس، نقاد، پرسشگر و هدایتگر فعال، معلم با انواع روش‌ها، رسانه‌ها، موقعیت‌های یادگیری و اشکال مختلف ارزشیابی درس فارسی آشنا باشد، ایجاد	۴. نقش معلم نسبت به دانش‌آموزان
		راهنما

توان واکنش سریع، داشتن چهارچوب ذهنی روشن نسبت به دانش‌آموزان در درس فارسی، هدفمند و دارای برنامه، صبور و مشوق، شاداب و باشناط، روحیه قوی، دارای درک متقابل عاطفی و شناختی؛

۲-۴. تعهدات معلم: معلم به‌عنوان راهنما و به دور از جهت‌گیری‌های خاص باشد، معلم به‌عنوان الگوی دانش‌آموزان به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم در فرایند قصه‌گویی نقش‌آفرین باشد، داریبستی میان دانش‌آموزان با کارگردانی معلم تشکیل دهد، آموزش ساده و لذت‌بخش با رویکرد قصه‌گویی، فضا سازی مناسب انجام دهد، شناخت کافی از دانش‌آموزان، استفاده از کلمات خلاقانه که قابل‌فهم دانش‌آموزان باشد، داشتن مهارت نقاشی و ساخت کار دستی، سبک‌ها و سطوح یادگیری را بشناسد، تشویق دانش‌آموزان در حین تدریس برای ارائه اندیشه‌های بکر، مهارت‌های خارج از کلاس دانش‌آموزان را تقویت کند، برقراری ارتباط مستقیم و چهره به چهره.

۱-۵. شیوه‌های ارزشیابی: ارزشیابی مستمر و تکوینی در ضمن قصه‌گویی استفاده شود. در پایان هم از ارزشیابی عملکردی، بهترین شیوه ارزشیابی بازی (با توجه به سطح کلاس) و همچنین استفاده از تصویر می‌باشد، در شیوه نمایشی پس از اجرای هر گروه خود دانش‌آموزان نقاط قوت و ضعف را مشخص کنند، خودارزیابی، دگرارزیابی و باهم ارزیابی، مشاهدات معلم در کلاس، گزارش‌های پیشرفت، پرسش و پاسخ.

۵. ارزشیابی

۱-۶. عوامل فیزیکی: کتاب‌هایی در سطح فکری دانش‌آموزان، کتاب‌های تصویری، بهره‌گیری از ماسک عروسکی، عروسک‌های انگشتی و اورینگامی و... ترکیب آن با قصه‌گویی، فایل‌های صوتی و تصویری قصه‌گویی، انیمیشن‌های ایرانی-اسلامی، ابزارهای نسل دوم وب، سیستم‌های مدیریت یادگیری و دیگر فناوری‌های تعاملی که اغلب حتی با موبایل در دسترس هستند، بازی‌های آموزشی-تربیتی هدفمند و کمک‌کننده به درس فارسی، ابزارهای تئاتر نمایشی در کلاس؛

۶. منابع تخصصی آموزش فارسی با رویکرد قصه‌گویی

۲-۶. عوامل غیرفیزیکی: فعالیت صمیمانه و مشتاقانه گروهی دانش‌آموزان با معلم همراه با تبادل تجارب، چابکی، چالاکي و پویائی برنامه درسی، همدلی و همکاری دانش‌آموزان با خانواده خود، انعطاف در تدریس فارسی و جذابیت قصه.

عوامل زمینه‌ای

۱-۷. مکان و چیدمان کلاس: خارج از کلاس در فضای نمازخانه، کتابخانه یا حیاط مدرسه در زیر درخت و فضای مشخص و مناسب، در داخل کلاس چیدمان به‌صورت گروه‌های کوچک یا میزگرد، به‌صورت میدانی و نیمکت‌ها دور کلاس باشد چون شیوه ارزشیابی نمایشی هست، چینی‌شی که معلم مسلط به کلاس باشد و ارتباط تعاملی و دوسویه برقرار کند و نظارت بر رفتار و مشارکت گروهی دانش‌آموزان داشته باشد، مانند چینش U در کلاس درس، به کلاس حالت سالن تئاتر بدهیم.

۷. فضا

۱-۸. ارتباط کلامی و غیر کلامی مناسب با تکیه بر واحدهای زبرنجیری گفتار، ارتباط عاطفی مناسب، روابط صمیمانه میان معلم و دانش‌آموزان مانند ارتباط بازیکنان یک تیم نه مانند بازیکن و داور، سعی کنیم خودمان را در کنار بچه‌ها قرار دهیم، در نمایش‌ها شرکت داشته باشیم، ارتباط باید تعاملی و دوسویه باشد، روابط آزاد و دلگرم‌کننده، ارتباط محدود به موضوعات درسی و کلاس نباشد، شخصیت‌دهی به دانش‌آموزان.

۸. مهارت‌های ارتباطی

شرایط مداخله‌گر

۹-۱. جو کلاس: تعامل انگیزشی، ارتباط مطلوب دوطرفه، جو عاطفی مناسب با فضای قصه، همسو با هویت ایرانی-اسلامی، پرسش و پاسخ و به چالش کشیدن کلاس همراه با احترام به شئون کلاس، حالت تعاملی و مهربانانه، شوق انگیز کردن کلاس درس و مدرسه، مفرح و پر از جنب و جوش و سرشار از حس خوب، صمیمانه، جو اعتماد و خوش گمانی، همیاری و همدلی و درک متقابل وجود داشته باشد، ارتباط عاطفی متعادل، بدون اضطراب.

۹. یادگیری مفهومی
فارسی

۱۰-۱. شکل گیری هویت دانش آموزان در فرایند قصه گویی بر پایه اصول و ارزش های خانواده ایرانی-اسلامی منجر به تقویت فضای ارتباطی صحیح دانش آموزان با خانواده می شود؛

۱۰-۲. رشد مهارت های زبانی؛

۱۰-۳. فراهم آوردن تجربه یادگیری فعال و خلاق همراه با پیشرفت تحصیلی؛

۱۰-۴. تقویت حافظه شنیداری و دیداری؛

۱۰-۵. تقویت سخنوری؛

۱۰-۶. افزایش سطح عمومی یادگیری درس فارسی و پیشرفت تحصیلی؛

۱۰-۷. با الگوسازی شخصیت ها اصول زندگی را خواهد آموخت؛

۱۰-۸. شکل گیری شخصیت عاطفی؛

۱۰-۹. ارتقا سطح خودمراقبتی و خودآگاهی؛

۱۰-۱۰. افزایش اعتماد به نفس؛

۱۰-۱۱. مسئولیت پذیری؛

۱۰-۱۲. احترام به خانواده؛

۱۰-۱۳. ارزش ها و هنجارهای زندگی را لمس خواهد کرد؛

۱۰-۱۴. افزایش روحیه کاوشگری؛

۱۰-۱۵. آموزش صلح؛

۱۰-۱۶. استقلال طلبی؛

۱۰-۱۷. مهارت های فرایندی؛

۱۰-۱۸. تفکر نقادانه؛

۱۰-۱۹. کاهش ترس و کمرویی؛

۱۰-۲۰. کاهش استرس و اضطراب؛

۱۰-۲۱. تقویت عزت نفس؛

۱۰-۲۲. حس نوع دوستی، رفاقت و صمیمیت؛

۱۰-۲۳. پرورش تفکر انتقادی؛

۱۰-۲۴. تعمیق و تثبیت یادگیری؛

۱۰-۲۵. حس مسئولیت پذیری؛

۱۰-۲۶. نظارت و ارزشیابی و نظم دهی؛

۱۰-۲۷. افزایش همدلی و اخلاق ارتباطی؛

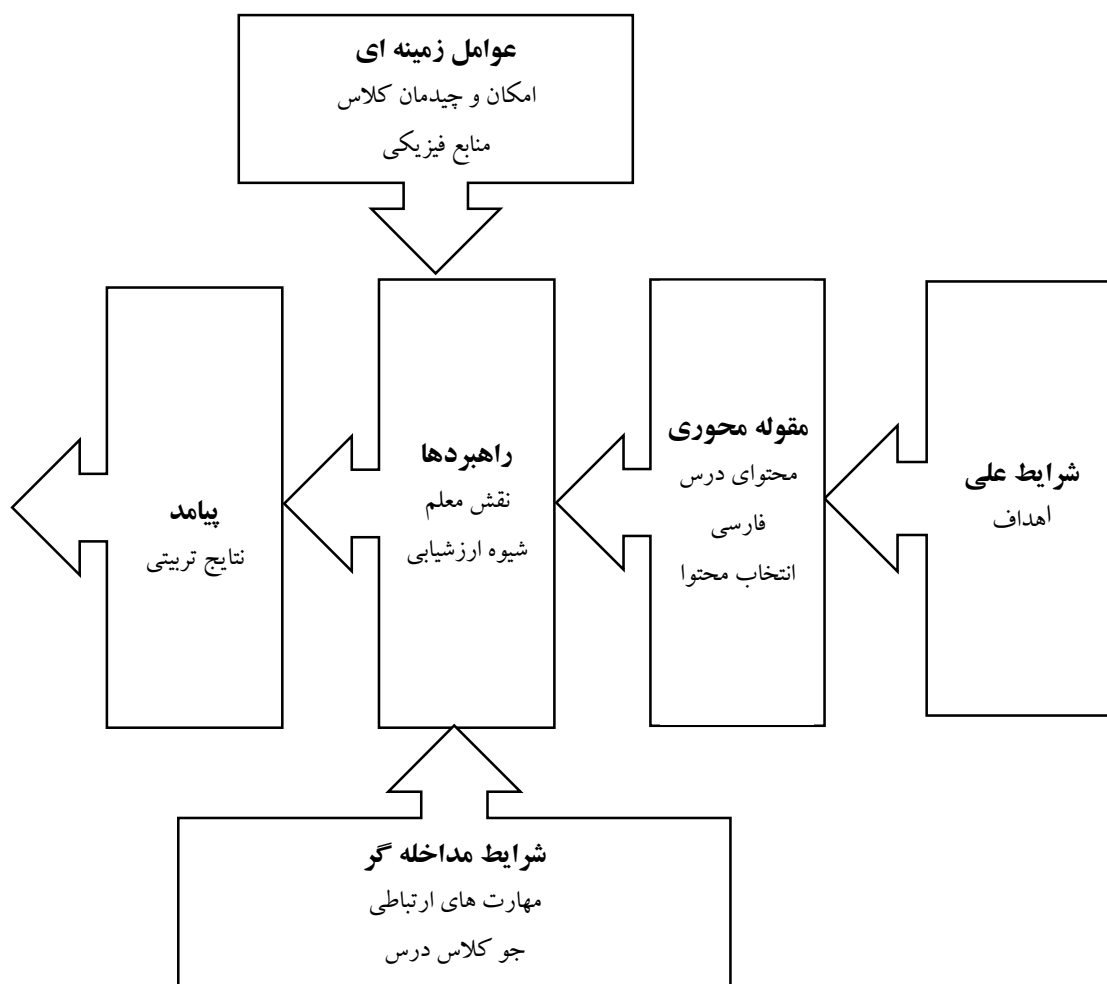
۱۰-۲۸. حل مسئله و مشکلات؛

۱۰-۲۹. روحیه مشارکت و کار گروهی.

۱۰. نتایج تربیتی

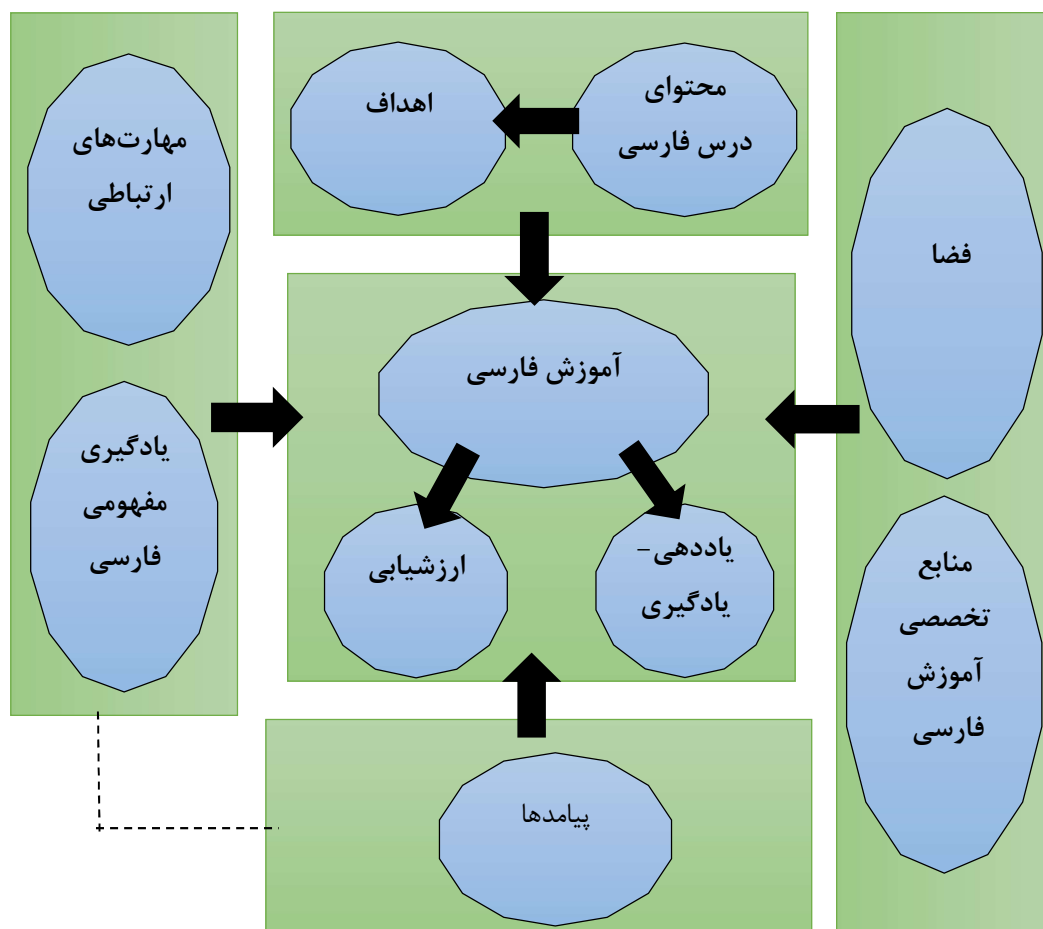
پیامدها

پس از مصاحبه با کلیه اعضای هیئت علمی و معلمان متخصص در زمینه قصه گویی و ادبیات کهن فارسی که در دانشگاه فرهنگیان استان گلستان تدریس می کنند، در زمینه برنامه درسی مبتنی بر رویکرد قصه گویی و انجام کدگذاری های باز، در مرحله کدگذاری محوری همان طور که در شکل (۱) مشاهده می کنید، مدل پارادایمی برنامه درسی مبتنی بر رویکرد قصه گویی ترسیم شد که در آن روابط بین شرایط علی، پدیده محوری، شرایط زمینه ای، راهبردها و پیامدها مشهود است.

شکل ۱. مدل پارادایمی طراحی برنامه‌دستی آموزش فارسی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی

در ادامه، با استفاده از فرایند کدگذاری انتخابی، الگوی مفهومی نهایی برنامه‌دستی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی در دوره ابتدایی نظام آموزشی ایران طراحی شد. در این مرحله، نظریه‌پرداز داده‌بنیاد، برحسب فهم خود از متن پدیدۀ مطالعه‌شده، با پالایش مدل پارادایمی مرحله کدگذاری محوری و ارائه روابط مستتر در بین مقوله‌های موجود در مدل، نظریه خود را پیرامون پدیدۀ محوری در قالب مجموعه‌ای از گزاره‌ها یا زیر گزاره‌ها ارائه داد. در این راستا پژوهش‌گر بر اساس تجارب و فهم خود از پدیدۀ محوری مدل پارادایمی کدگذاری محوری یعنی (محتوا)، الهام از ادبیات نظری موجود و صاحب‌های مجدد با آزمودنی‌های پژوهش و دریافت نظرهای اصلاحی متخصصان امر و استادان دانشگاه، الگوی مفهومی نهایی را ترسیم کرد. پس از تهیه الگوی نهایی و در راستای اعتبارسنجی آن از متخصصین نیز استفاده شد، که الگوی مذکور مورد تأیید این افراد نیز قرار گرفت. شکل (۲) مدل مفهومی نهایی طراحی برنامه‌دستی آموزش فارسی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی در دوره ابتدایی بر اساس کدگذاری انتخابی را نشان می‌دهد.

شکل ۲- مدل مفهومی طراحی برنامه درسی آموزش فارسی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی در دوره ابتدایی

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش سعی شده است تا طراحی برنامه درسی با رویکرد قصه‌گویی در آموزش فارسی، برای دانش‌آموزان دوره ابتدایی نظام آموزشی ایران، با استفاده از نظریه داده‌بنیاد مورد الگوسازی مفهومی قرار گیرد. در این راستا تحلیل یافته‌ها، بیان‌کننده آن است که برنامه درسی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی بر مبنای اهداف (اهداف کلی: زبان‌آموزی در چهار مهارت زبانی و یادگیری ملموس و تجسمی با آموزش متناسب با دنیای کودکان. و اهداف جزئی: آشنایی با تاریخ و تمدن ایران بزرگ و تقویت روحیه ملی‌گرایی، در هم آمیختن شعر و قصه با روحیه تعصب ملی، آشنایی با زبان و ادبیات ملی، شناخت شخصیت‌های ملی و مذهبی، تعامل و درگیری با واقعیت ملموس و امور روزمره فرهنگ ایرانی، آشنایی با چگونگی ارتباط اجتماعی در خانواده)، محتوای درس فارسی (انتخاب محتوا)، روش‌های یاددهی-یادگیری (انواع روش‌های تدریس)، نقش معلم نسبت به دانش‌آموزان (ویژگی‌ها و تعهدات معلم)، ارزشیابی (شیوه‌های ارزشیابی)، منابع تخصصی آموزش فارسی با رویکرد قصه‌گویی (فیزیکی و غیرفیزیکی)، فضا (مکان و چیدمان کلاس)، مهارت‌های ارتباطی (ارتباط کلامی و غیرکلامی مناسب با تکیه بر واحدهای زبرنجیری گفتار ارتباط عاطفی مناسب)، یادگیری مفهومی فارسی (جو کلاس) و نتایج تربیتی (شکل‌گیری هویت دانش‌آموزان در فرایند قصه‌گویی بر پایه اصول و ارزش‌های خانواده ایرانی-

اسلامی منجر به تقویت فضای ارتباطی صحیح دانش‌آموزان با خانواده می‌گردد، رشد مهارت‌های زبانی، فراهم آوردن تجربه یادگیری فعال و خلاق همراه با پیشرفت تحصیلی، تقویت حافظه شنیداری و دیداری، تقویت سخنوری، افزایش سطح عمومی یادگیری درس فارسی و پیشرفت تحصیلی، با الگوسازی شخصیت‌ها اصول زندگی را خواهد آموخت، شکل‌گیری شخصیت عاطفی، ارتقای سطح خودمراقبتی و خودآگاهی، افزایش اعتمادبه‌نفس، مسئولیت‌پذیری، احترام به خانواده، ارزش‌ها و هنجارهای زندگی را لمس خواهد کرد، افزایش روحیه کاوشگری، آموزش صلح، استقلال‌طلبی، مهارت‌های فرایندی، تفکر نقادانه، کاهش ترس و کمروبی، کاهش استرس و اضطراب، تقویت عزت‌نفس، حس نوع‌دوستی و رفاقت و صمیمیت، پرورش تفکر انتقادی، تعمیق و تثبیت یادگیری، حس مسئولیت‌پذیری، نظارت و ارزشیابی و نظم‌دهی، افزایش همدلی و اخلاق ارتباطی، حل مسئله و مشکلات، روحیه مشارکت و کار گروهی. شکل گرفت. در این ارتباط و بر مبنای مدل مفهومی ارائه‌شده در بخش یافته‌های پژوهش، نیاز بر اهداف تأثیرگذار بوده و محتوای درس فارسی نیز متأثر از نیاز و اهداف است. محتوای درس فارسی نیز خود بر نقش معلم، روش‌های یاددهی-یادگیری و ارزشیابی ذیل عنوان راهبردها تأثیرگذار است. همچنین این راهبردها تحت تأثیر عوامل زمینه‌ای شامل: فضا، مواد و منابع تخصصی آموزش فارسی با رویکرد قصه‌گویی، عوامل مداخله‌گر شامل: مهارت‌های ارتباطی و یادگیری مفهومی فارسی هستند. در این میان راهبرد روش‌های تدریس بر اساس روش بدیعه‌پردازی، سخنرانی، تعاملی و ایفای نقش، نمایش خلاق، روایت محوری می‌باشد، این امر بر راهبردهای یاددهی-یادگیری و ارزشیابی بسیار تأثیرگذار بوده است.

در نهایت راهبردهای مذکور نتایج تربیتی نظیر شکل‌گیری هویت دانش‌آموزان در فرایند قصه‌گویی بر پایه اصول و ارزش‌های خانواده ایرانی-اسلامی منجر به تقویت فضای ارتباطی صحیح دانش‌آموزان با خانواده می‌شود، رشد مهارت‌های زبانی، فراهم آوردن تجربه یادگیری فعال و خلاق همراه با پیشرفت تحصیلی، تقویت حافظه شنیداری و دیداری، تقویت سخنوری، افزایش سطح عمومی یادگیری درس فارسی و پیشرفت تحصیلی را به همراه دارد. یافته‌های این بررسی، نتایج مطالعات قبلی را در این زمینه مورد تأیید قرار می‌دهد و با نتایج پژوهش‌های بهمنی (۱۴۰۱)، میرشکاری و میرشکاری (۱۴۰۱)، یلمه (۲۰۲۲)، باقری‌نیا (۱۴۰۱)، رئیسی (۱۴۰۱)، کمالی و مزارزائی (۱۳۹۷)، آینا و اوموجمیتی (۲۰۲۲)، دمیرسی و اوکور (۲۰۲۱)، اردوغان (۲۰۲۱) و هاوا (۲۰۱۹) مشابه و هماهنگ است. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت رضایت تحصیلی ناشی از لذت بردن از نقش دانش‌آموزی یا تجربه دانش‌آموز بودن می‌باشد؛ اگر قصه‌گویی به‌درستی انجام شود برای کودک سرگرم‌کننده است و این می‌تواند به‌عنوان یک انگیزه برای او باشد. خلیل پور و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهشی تحت عنوان «اثر بخشی کاربرد برنامه درسی قصه‌گویی و نمایش خلاق بر مهارت ابراز وجود کودکان پیش‌دبستانی» به این نتیجه رسیدند که به‌کارگیری قصه‌گویی و نمایش خلاق بر مهارت ابراز وجود و توانایی‌های شناختی کودکان پیش‌دبستانی شاهین‌شهر تأثیر دارد. باقری‌نیا (۱۴۰۱) تأثیر روش قصه‌گویی بر افزایش پیشرفت تحصیلی در کودکان دبستانی شهر ایوان را بررسی کرده و نتایج نشان داد که روش قصه‌گویی، باعث افزایش پیشرفت تحصیلی در کودکان دبستانی شده است. همچنین کاربردپذیری این روش منجر به پایداری اثرات آن بعد از شش ماه شده است. اسد و مقتدر (۱۴۰۱) در تحقیقی تحت عنوان «اثر بخشی قصه‌گویی به روش هدفمند بر ارزش‌های زندگی (مسئولیت‌پذیری-احترام) و قضاوت اخلاقی کودکان دبستانی» نشان دادند که آموزش قصه‌گویی به روش هدفمند بر ارزش‌های زندگی (مسئولیت‌پذیری-احترام) و قضاوت اخلاقی مؤثر بوده است ($p < 0/001$).

از این رو می‌توان از قصه‌گویی به‌عنوان یک روش آموزشی غیرمستقیم و متناسب با دنیای کودک به‌صورت آزاد با روش‌های از پیش تعیین‌شده، با توجه به آموزه خاص و هدفمند اخلاقی بهره گرفت. افتخاری (۱۳۹۸) تحقیقی با عنوان «تأثیر برنامه درسی قصه‌گویی و نمایش خلاق بر خلاقیت و عملکرد تحصیلی اعضای کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان فارس» انجام داد؛ نویسنده در این تحقیق که با هدف بررسی تأثیر برنامه درسی قصه‌گویی و نمایش خلاق بر خلاقیت و عملکرد تحصیلی اعضای گروه سنی ب در سال تحصیلی ۹۷-۹۸ به تعداد ۳۱۰۶ نفر در مراکز فرهنگی و هنری وابسته به کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان فارس صورت گرفت، نشان داد؛ اجرای برنامه درسی قصه‌گویی

و نمایش خلاق بر عملکرد تحصیلی و زیر مقیاس‌های سیالی، بسط، ابتکار و انعطاف‌پذیری خلاقیت دانش‌آموزان، تأثیر مثبت و معناداری داشته است؛ از این رو نتیجه گرفت برنامه درسی قصه‌گویی و نمایش خلاق بر خلاقیت و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر مثبت دارد. دمیرسی و اوکور^۱ (۲۰۲۱) تأثیر آموزش علوم از طریق قصه‌گویی را بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، مهارت‌های داستان‌نویسی و نظرات در مورد تمرین بررسی کرده و بدین نتیجه رسیدند که بین نمرات پیشرفت تحصیلی پس‌آزمون به نفع گروه آزمایش تفاوت معناداری مشاهده شد. از دیگر یافته‌های کمی پژوهش، در ارزیابی مهارت داستان‌نویسی، تفاوت معناداری بین داستان اول و آخر به نفع داستان آخر مشاهده شد. در بعد کیفی نیز یافته‌های مثبتی به دست آمد، از جمله اینکه دانش‌آموزان گروه آزمایش با داستان‌ها ناآشنا نیستند، استفاده از آن در درس‌های علوم برای آن‌ها سرگرم‌کننده است و می‌توان از آن در دروس دیگر استفاده کرد.

در پایان با توجه به یافته‌های پژوهش، برای عمل به برنامه درسی با رویکرد قصه‌گویی در آموزش فارسی برای دانش‌آموزان دوره ابتدایی رهنمودهایی ارائه شده است. نخست اینکه کدهای استخراج شده در این مطالعه می‌تواند راهنمای خوبی برای مطالعات عمیق‌تر و تخصصی‌تر راجع به ابعاد جزئی این برنامه درسی به شمار آید. دوم؛ نتایج این مطالعه شامل دو مدل است: مدل پارادایمی و مدل مفهومی، که از آن‌ها می‌توان به‌عنوان چهارچوبی برای تربیت مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی در برنامه درسی آموزش فارسی دوره ابتدایی استفاده کرد. در این ارتباط، مدل مفهومی که بر اساس تجربه اکثریت شرکت‌کنندگان در پژوهش و به‌عنوان مدل نهایی پژوهش طراحی شده است، می‌تواند معیار مناسبی برای شناخت عمیق‌تر برنامه درسی رویکرد قصه‌گویی، در راستای بهبود، توسعه و امکان‌به‌کارگیری این برنامه درسی باشد. سوم اینکه گستره وسیعی از عوامل زمینه‌ای شامل اهداف و خط‌مشی‌های آموزش و پرورش، سیستم‌ها، مدارس و برنامه‌های درسی، ظرفیت معلمان باتجربه، به‌علاوه نیازها و تنوع یادگیرندگان در یک چارچوب وسیع اجتماعی-فرهنگی و اقتصادی در نظر گرفته شده است که باید به آن‌ها توجه خاص داشت. در این باره مهم‌ترین شرط در استقرار برنامه درسی با رویکرد قصه‌گویی در آموزش فارسی برای دانش‌آموزان دوره ابتدایی، تبیین اهداف این برنامه درسی برای سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان در جهت اصلاح و تغییر نگرش آن‌ها در خصوص مفهوم و اهداف برنامه درسی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی است که البته از ملزومات این امر، دسترسی به دانش درست و صحیح در ارتباط با برنامه درسی مبتنی بر رویکرد قصه‌گویی است.

در جهت تحقق هر چه بهتر رویکرد قصه‌گویی در مدارس پیشنهاد می‌شود بخشی از ساعات فرهنگی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان، به کسب ۷ مهارت بر اساس ساحت ششم سند تحول بنیادین (ساحت تربیت زیبایی‌شناختی و هنری)، تخصیص یابد؛ مهارت‌هایی چون فن بیان و سخنوری، خوانش متون ادبی، نقاشی، کاردستی، قصه‌گویی، نمایش خلاق و چندرسانه‌ای آموزش داده شود؛ میان آموزش و پرورش، دانشگاه فرهنگیان و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در راستای تربیت معلمان توانمند و خلاق جهت ایجاد فصل جدیدی در انتقال مفاهیم آموزشی و تربیتی در دوره ابتدایی تعامل برقرار گردد؛ لازم است پژوهش‌های بیشتر و مخصوصاً پژوهش‌های طولی برای مشخص شدن تأثیر رویکرد یادگیری تلفیقی در آموزش دانش‌آموزان با نیازهای ویژه انجام شود؛ نگرش مثبت در مدیران، یاددهندگان، یادگیرندگان و افراد جامعه نسبت به رویکرد قصه‌گویی ایجاد شود؛ یک گروه میان‌رشته‌ای از معلمان برای هم‌اندیشی و تشکیل هیئت‌های اندیشه‌ورز تشکیل، به قصه‌های بومی محلی هر منطقه توجه شود؛ ضمیمه اختصاصی برای هر استان در راستای تقویت آداب و رسوم و فرهنگ ایرانی-اسلامی اختصاص یابد؛ کارگاه‌ها، دوره‌های آموزشی، سمینارها و کنفرانس‌هایی جهت آگاه‌ساختن ذی‌نفعان رویکرد قصه‌گویی برگزار شود؛ دوره‌های آموزشی ضمن خدمت آموزش فارسی با رویکرد قصه‌گویی اجرا شود؛ اختصاص واحدهای درسی بیشتر در دانشگاه فرهنگیان و رشته‌های مختلف علوم تربیتی آموزش دانش‌آموزان عادی و آموزش و پرورش ویژه به بحث رویکردهای قصه‌گویی در آموزش فارسی پیشنهاد می‌شود، همچنین ترغیب معلمان مدارس عادی و ویژه به رویکردمداری در قالب رقابت‌هایی مثل جشنواره‌های تدریس سودمند به نظر می‌رسد؛

¹ Demirsi and Okor

تدوین برنامه درسی کارورزی دانشگاه فرهنگیان مبتنی بر مهارت قصه‌گویی در آموزش ابتدایی، به‌روز کردن اطلاعات دبیران در زمینه قصه‌گویی از طریق راه‌اندازی سایت‌های علمی و تخصصی ویژه نیز توصیه می‌شود.

مشارکت نویسندگان

میزان مشارکت نویسندگان در نگارش مقاله به‌طور یکسان بود.

تشکر و قدردانی

از کلیه اعضای هیئت‌علمی و معلمان متخصص در زمینه قصه‌گویی و ادبیات کهن فارسی که در طی فرایند پژوهش با ما همکاری کرده‌اند، کمال تقدیر و تشکر را داریم.

تعارض منافع

«هیچ‌گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است».

COPYRIGHTS

©2021 The author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, as long as the original authors and source are cited. No permission is required from the authors or the publishers.

منابع

- ادیب‌منش، مرزبان؛ صدر، آمنه (۱۴۰۰). طراحی الگوی مطلوب برنامه درسی ارتقای مهارت‌های زندگی دانش آموزان دوره ابتدایی. مطالعات برنامه درسی، ۶۲(۱۶)، ۲۵۵-۲۲۳.
- ارحامی، آسیه (۱۴۰۱). تحلیل و ارزیابی محتوایی برنامه‌های شش‌گانه توسعه در حوزه زنان و خانواده. تهران، ایران: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی.
- اسد، مقتدر (۱۴۰۱). اثربخشی قصه‌گویی به روش هدفمند بر ارزش‌های زندگی (مسئولیت‌پذیری-احترام) و قضاوت اخلاقی کودکان دبستانی. تفکر و کودک، ۱۳(۱)، ۶۰-۳۵.
- افتخاری، زهرا (۱۳۹۸). تاثیر برنامه درسی قصه‌گویی و نمایش خالق بر خلاقیت و عملکرد تحصیلی اعضای کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان فارس. نشریه علمی تخصصی ادبیات کودک و نوجوان دانشگاه شهید بهشتی.
- باقری‌نیا، رسول (۱۴۰۰). بررسی تاثیر روش قصه‌گویی بر افزایش پیشرفت تحصیلی در کودکان دبستانی شهر ایوان. چهارمین همایش بین‌المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی.
- بهمنی، زری (۱۴۰۱). بررسی تاثیر روش تدریس قصه‌گویی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دوره ابتدایی. چهارمین همایش ملی پژوهش‌های حرفه‌ای در روانشناسی و مشاوره با رویکرد از نگاه معلم، میناب.
- بیطرفان، فاطمه سادات؛ سجودی، مرجان؛ دهقانی، مرضیه (۱۳۹۹). بررسی موانع اجرایی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش بر اساس مدل فولن: موردکاوی ساحت تربیت زیبایی‌شناختی و هنری».
- تورانی، حیدر؛ آقایی، امیر؛ منطقی، مرتضی (۱۳۹۱). تجارب جهانی در زمینه نوآوری‌های آموزشی از منظر

- شيوه‌های تولید، پذیرش و اجرای نوآوری در آموزش عمومی ایران. نوآوری‌های آموزشی، ۱۱(۳)، ۴۲-۷. جلالی، محمد؛ مهدوی زاهد، مهدی. (۱۳۹۶). نسبت تحولات نهاد خانواده با نظریه دولت در ایران معاصر. فصلنامه علمی راهبرد، ۲۶(۱).
- حسن زاده، صالح (۱۳۹۴). عوامل تحکیم خانواده در فرهنگ اسلامی. پژوهشنامه معارف قرآنی، ۴(۱۵)، ۴۵-۶۸. حسینی هراندهی، محمد؛ نجفی، مجتبی (۱۴۰۱). دیپلماسی فرهنگی، زبانی در روابط بین‌الملل. دوفصلنامه زبان و فرهنگ ملل، دوره: ۵، شماره: ۱۰.
- خلیل‌پور، پریسا؛ کریمی، وجیهه؛ رفیعی، نفیسه (۱۴۰۰). اثربخشی کاربرد برنامه‌دستی قصه‌گویی و نمایش خلاق بر مهارت ابراز وجود کودکان پیش دبستانی. پنجمین کنفرانس ملی روانشناسی (علم زندگی)، شیراز. رئیسی، عابد؛ رستگارپور، حسن؛ اللهی، ذبیح الله (۱۳۹۹). تاثیر داستان‌گویی با چند رسانه‌ای و ایفای نقش در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی. پنجمین کنفرانس ملی حقوق، علوم اجتماعی و انسانی، روانشناسی و مشاوره، شیروان.
- زارعی، عباس؛ قربانپور آرانی، حسین؛ باقری، سمیه (۱۴۰۰). مقایسه میزان توجه به ساحت‌های شش‌گانه تربیت در کتاب‌های فارسی دوره ابتدایی قبل و بعد از اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش. مطالعات برنامه درسی، ۱۶(۶۲)، ۱۹۶-۱۷۹.
- سند تحول بنیادین آموزش و پرورش (۱۳۹۱). مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی.
- شفیعیان، س؛ سلیمانی م.ر؛ سمویی، ر؛ افشار، م (۱۳۹۶). تأثیر قصه‌گویی بر امیدواری دانش‌آموزان دختر. مجله آموزش و ارتقای سلامت، ۶(۱)، ۱۰۱.
- کریمی، اصغر؛ سمیعی‌زفرقندی، مرتضی؛ صفرنواده، مریم (۱۴۰۳). الگوی آموزشی برنامه‌دستی مبتنی بر روش قصه‌گویی برای دانش‌آموزان دوره اول ابتدایی. پژوهش‌های کیفی در برنامه‌ریزی درسی، ۱۳(۴)، ۳۸-۷.
- کمالی، عبدالرئوف؛ مزارزائی، محمد (۱۳۹۸). بررسی تأثیر قصه‌گویی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دبستانی. سومین کنفرانس بین‌المللی نوآوری و تحقیق در علوم تربیتی، مدیریت و روانشناسی، تهران. ملکی، حسن (۱۳۸۸). مقدمه‌ای بر برنامه‌ریزی درسی. چاپ پنجم، تهران: سمت.
- موسی‌زاده، ابراهیم؛ عبداله‌ی، حامد؛ دهقانی، امیرعلی (۱۳۹۹). جایگاه خانواده در قوانین برنامه توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران. ششمین همایش ملی پژوهش‌های نوین در حوزه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی ایران، تهران.
- میرشکاری، ثمین؛ میرشکاری، زهرا (۱۴۰۰). اثربخشی روش تدریس قصه‌گویی بر پیشرفت تحصیلی درس ریاضی دانش‌آموزان پسر پایه چهارم ابتدایی شهر کره ای. سومین کنفرانس بین‌المللی مدیریت و صنعت. نصرتی، مریم و نعمت طاوسی، محترم (۱۳۹۹). اثربخشی بازی درمانگری مبتنی بر رابطه والد-کودک بر تعارض والد-کودک و خودکارآمدی والدگری مادران. سنجش و پژوهش در مشاوره و روانشناسی، ۲(۱۳)، ۱۰۴-۸۷.
- نوه ابراهیم، عبدالرحیم؛ افضل‌آبادی، محمد حسین؛ عبداله‌ی، بیژن؛ عباسیان، حسین (۱۳۹۶). طراحی مدل برندسازی کارفرما در سازمان‌های عمومی غیر دولتی. پژوهش‌های مدیریت منابع انسانی، ۹(۳)، ۹۶-۷۲.
- یلمه، زینب (۱۴۰۰). اثربخشی آموزش به روش قصه‌گویی بر پیشرفت تحصیلی و انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان در درس فارسی. سومین کنفرانس بین‌المللی علوم تربیتی، روانشناسی، مشاوره، آموزش و پژوهش، تهران.

References

- Adibmanesh, M., & Sadr, A. (2021). Designing an optimal curriculum model for improving the life skills of elementary school students. *Journal of Curriculum Studies*, 16(62), 223-256. [In Persian] DOR: <https://dorl.net/dor/20.1001.1.17354986.1400.16.62.9.4>
- Aina, G., & Omojemite, M. (2022). Effects of Storytelling and Retelling on Academic Performance of Primary School Pupils across the School Curriculum in Ekiti State. *Archives of Educational Studies (ARES)*, 1(1), 68-79. Retrieved from <https://ares.pk/ojs/index.php/ares/article/view/4>
- Alalmal, S., A. M. Al- Awadhi, M. K. Hassan, & A. Turunen- Red. (2020). The influence of religion on the determinants of capital structure: The case of Saudi Arabia. *Journal of Islamic Accounting and Business Research*, 11(2): 472- 497. DOI: <http://dx.doi.org/10.1108/JIABR-03-2018-0043>
- Arahami A. (2022). Report of analysis and evaluation of six content of development in the field of women and family. *Cultural Studies and Education (Women and Family Group)*, Islamic Council Research Center. [In Persian] <https://rc.majlis.ir/fa/report/download/1752216>
- Asad, M., & Moghtader, L. (2022). The effectiveness of storytelling targeted by the value of life (responsibility - Respect) and moral judgment schoolchildren. *Thinking and Children*, 13(1), 35-60. [In Persian] DOI: <https://doi.org/10.30465/fabak.2022.7078>
- Bagherinia, R. (2022). Investigating the effect of storytelling method on increasing academic achievement in primary school children of Ivan city, *4th international conference of psychology, educational sciences and social studies*, Hamedan. [In Persian] <https://civilica.com/doc/1450493>
- Bahmani, Z. (2022). Investigating the effect of storytelling teaching method on the academic progress of primary school students, *the fourth national conference of professional research in psychology and counseling with the approach from the teacher's point of view*, Minab. [In Persian] <https://civilica.com/doc/1527355>
- Bitarafan, F, Sojoodi, M & Dehghani, M. (2021). Investigating the Implementation Barriers of the Fundamental Evolution Education Document Based on the Fullan Model: Case study of the field of aesthetic and artistic education, *Research in Curriculum Planning*, 67(17), 90-110. [In Persian] DOI: <https://doi.org/10.30486/jsre.2020.1884437.1515>
- Conroy, S. J., & T. L. N. Emerson. (2004). Business ethics and religion: Religiosity as a predictor of ethical awareness among students. *Journal of Business Ethics*, 50(4): 383-396. DOI: <http://dx.doi.org/10.1023/B:BUSI.0000025040.41263.09>
- Creswell, J. W. (2014). *Educational Research: Planning Conducting and Evaluating Quantitative and Qualitative Research* (4 the Edition). Upper saddle River, N J: Pearson Education, Inc. <https://www.amazon.com/Educational-Research-Conducting-Quantitative-Qualitative/dp/0131367390>
- Demirci, T and Okur, S. (2021). The Effect of Teaching Science through Storytelling on Students' Academic Achievement, Story Writing Skills and Opinions about Practice. *Education Quarterly Reviews*, 4(2). DOI: <http://dx.doi.org/10.31014/aior.1993.04.02.301>
- Document of the fundamental transformation of education. (2012). *Approved by the Supreme Council of the Cultural Revolution*. [In Persian] <https://sccr.ir/Files/6609.pdf>
- Eftekhari Z. (2019). The impact of storytelling and Creative demonstration curriculum on Creativity and academic performance of members of fars children and adolescent's intellectual development center. *proceedings of the 22nd international storytelling festival of the center for the intellectual development of children and adolescents*. 137. Tehran: shahid Beheshti university. [In Persian] <https://elmnet.ir/doc/410087332-42211>
- Enright, E. A, Toledo, W, Drum, S, & Brown, S. (2022). Collaborative elementary civics curriculum development to support teacher learning to enact culturally sustaining practices. *The Journal of Social Studies Research*, 46(1), 69-83. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jssr.2021.11.007>

- Erdogan, E. (2021). Impact of Digital Storytelling on the Academic Achievement and Democratic Attitude of Primary School Students. *ducational Policy Analysis and Strategic Research*, 16(1). DOI: <http://dx.doi.org/10.29329/epasr.2020.334.22>
- Gallego- Alvarez, I, L. Rodríguez- Domínguez, & J. Martín Vallejo. (2020). An analysis of business ethics in the cultural contexts of different religions. *Business Ethics: A European Review*, 29(3): 570– 586. DOI: <http://dx.doi.org/10.1111/beer.12277>
- Hasanzadeh, S. (2015). Reinforcing the Family in the Islamic Culture. *Quranic Knowledge Research*, 4(15), 45-68. [In Persian] DOI: <https://doi.org/10.22054/rjqk.2015.1030>
- Hava, K. (2019). Exploring the role of digital storytelling in student motivation and satisfaction in EFL education. *Computer Assisted Language Learning*, 34(1), 1-21. DOI: <http://dx.doi.org/10.1080/09588221.2019.1650071>
- Hosseini Harandhi, M & Najafi, M. (2022). Cultural diplomacy, language in international relations. *Language and culture of nations*. [In Persian] <https://civilica.com/doc/1792085>
- Iannaccone, L. R. (1998). Introduction to the economics of religion. *Journal of Economic Literature*, 36(3): 1465– 1495. <https://www.jstor.org/stable/2564806>
- Jalali, M & Mahdavi zahed, M. (2017). Relationship Between Evolution of Family and the Theory of the State in Contemporary Iran, *A quaterly journal of Strategy*, 26(1), 79-98. [In Persian] DOI: <https://dori.net/dor/20.1001.1.10283102.1396.26.1.4.1>
- Kamali, A, & Mazarzaei, M. (2018). Investigating the effect of storytelling on the academic progress of primary school students, the third international conference on innovation and research in educational sciences, *management and psychology, Tehran*. [In Persian] <https://civilica.com/doc/919722>
- Karami, A., Samie Zafarkandi, M., & Safarnavadeh, M. (2023). The educational model of the curriculum based on the storytelling method for students in the first year of elementary school. *Qualitative Research in Curriculum*, 4(13), 6-38. DOI: <https://doi.org/10.22054/qric.2023.71405.358>
- Khalilpour, P, Karimi, V, & Rafiei, N. (2021). The effectiveness of using storytelling and creative performance curriculum on the self-expression skills of preschool children. *In Fifth National Psychology Conference (Science of Life)*. [In Persian] <https://civilica.com/doc/1441478>
- Khodakarami, M, Z. Rezaee, & R. Hesarzadeh. (2021). Islamic religious atmosphere and audit pricing: evidence from Iran. *Business Ethics, the Environment & Responsibility*, 30(30). [In Persian] DOI: <http://dx.doi.org/10.1111/beer.12364>
- Liang, L, Cai, J, and Geng, Q. (2020). Online teaching in primary and secondary schools under the epidemic: reality, improvement strategies and future reconstruction: *Analysis from learning perspective. E Edu. Res.* 5, 5–11. https://scholar.google.com/scholar_lookup?journal=Anal.+Learn.+Perspect.&title=
- Maleki, H. (2018). An introduction to lesson planning. Tehran: samt. [In Persian]
- Mirshkari, S, & Mirshkari, Z. (2022). The effectiveness of the storytelling teaching method on the academic progress of the fourth grade male students in the mathematics course of the Korean city, *the third international conference on management and industry*. [In Persian] <https://civilica.com/doc/1525852>
- Mousizadeh E, Abdulahi H, Dehghani AA. (2019). The position of the family in the rules of economic, social and cultural development program of the Islamic Republic of Iran. *The sixth national conference of modern researches in the field of humanities and social studies of Iran*. [In Persian] <https://civilica.com/doc/1128057>
- Navehebrahim, A., Afzalabadi, M. H., Abdollahi, B., & Abbasian, H. (2017). Designing an Employer Brand-making Model in Public NGOs. *Journal of Research in Human Resources Management*, 9(3), 72-96. [In Persian] DOI: <https://dori.net/dor/20.1001.1.20084528.1396.9.3.4.4>
- Nosrati, M, & Nemat Tavossi, M. (2020). The effectiveness of game therapy based on parent-child relationship on parent-child conflict and mothers' parenting self-efficacy.

- Assessment and Research Quarterly in Applied Counseling*, 2(2), 87-104. [In Persian] <https://civilica.com/doc/1232165>
- Osman, A, Ladhani, S, Findlater, E, & McKay, V. (2017). Curriculum Framework for the Sustainable Development Goals. *The Commonwealth Secretariat*. DOI: <https://doi.org/10.14217/ComSec.1064>
- Raisi, A, Rasrgarpour, H, & Allahi, Z (2022). The effect of storytelling with multimedia and playing a role in the academic progress of elementary school students, *The fifth conference on rights, social sciences and humanities, psychology and counseling*. [In Persian] <https://civilica.com/doc/1232795>
- Shafieyan, S, Soleymani, M. R, Samouei, R, & Afshar, M. (2017). Effect of storytelling on hopefulness in girl students. *Journal of education and health promotion*, 6(1), 101. [In Persian] DOI: http://dx.doi.org/10.4103/jehp.jehp_59_16
- Su, K. (2019). Does religion benefit corporate social responsibility (CSR)? Evidence from China. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 26(4). DOI: <http://dx.doi.org/10.1002/csr.1742>
- Thaqa al-Islami, F. (2012). The place of stories and storytelling in the curriculum. The National Conference of the Iranian Curriculum Studies Association (change in the curriculum of education courses). SID. <https://sid.ir/paper/849641/fa>
- Tompkins, V, & Villaruel, E. (2022). Parent discipline and pre-schooler's social skills. *Early Child Development and Care*, 192(2), 1-15. DOI: <http://dx.doi.org/10.1080/03004430.2020.1763978>
- Toorani, H., Aghai, A., & Manteghi, M. (2012). Investigation of the global experiences in educational innovations from the perspective of methods of production, adaptation and implementation of innovations in Iranian general education. *Journal of Educational Innovations*, 11(3), 7-42. https://noavaryedu.oerp.ir/article_78980.html?lang=en
- Wang, X, Li, Y, Li, X, Duan, H, Li, Y, and Hu, W. (2021). Role of avoidance motivation intensity in creative thinking: similar and differential effects across creative idea generation and evaluation. *Creat. Res. J.* 33(3), 1-18. DOI: <http://dx.doi.org/10.1080/10400419.2020.1856595>
- Yalmeh, Z. (2022). Effectiveness of teaching by storytelling method on academic progress and academic motivation of students in Farsi, *3rd International Conference on Educational Sciences, Psychology, Counseling, Education and Research, Tehran*. [In Persian] <https://civilica.com/doc/1258971>
- Zare-ee, A., Ghorbanpoor, H., & Bagheri, S. (2021). Attention to Educational Domains in Textbooks on Persian Language for Iranian Elementary Schools: Periods Before and After the Implementation of the Document on fundamental Reform in Education. *Journal of Curriculum Studies*, 16(62), 179-196. [In Persian] DOI: <https://dorl.net/dor/20.1001.1.17354986.1400.16.62.7.2>